

Spis treści

WSTĘP	7
ROZDZIAŁ PIERWSZY * Polityka, nauka, ideologia	17
1. Między Lutym a Październikiem: nastroje i przeczucia	17
2. „Dusimy się od przemocy”	23
3. Aresztowania: „Wołam do Pana z bezkresu stepów”	29
4. „Obserwuj się obecnie małeńkie ożywienie w dziedzinie studiów słowiańskich”	46
5. Cenzura ideologiczno-polityczna: „przebudowywać się po nowemu... jakoś w głębi duszy podle”	58
ROZDZIAŁ DRUGI * Uczni w walce o przetrwanie	80
1. „Takie to życie nieszczęsnego rosyjskiego profesora”	80
2. „Można przesyłać: suchary, makaron. Słoniny, kaszy i mąki – nie wolno”	121
3. „My, starzy, spieszymy się odejść z tego padołu nędzy i smutku”	126
4. „Akademia wiedzie nędzny żywot na podobieństwo «biednej, ale szlachetnej» krewnej lub rezydentki”	141
5. „W skromnych warunkach zdarzyło się coś pomyślnego”	171
6. „Powrót do przeszłości. Nic nowego pod słońcem”	183
ROZDZIAŁ TRZECI * „Nowa religia” zamiast nauki: przeciwnicy i zwolennicy	194
1. „Tylko kłopot z tymi jafetydami”	194
2. „Swego rodzaju językoznawcze prawosławie”	206
3. „«Wiara» jest złym przewodnikiem w naukowych poszukiwaniach”	245

ROZDZIAŁ CZWARTY * Uczeni-emigranci a rosyjska elita slawistyczna	255
ROZDZIAŁ PIĄTY * Władimir N. Pierietc i jego szkoła naukowa	305
ROZDZIAŁ SZÓSTY * Konstantin Ja. Grot i stosunek nowej slawistyki do przeszłości	378
1. „Ogólnie dziwny stosunek do naszego brata, do starych uczonych”	378
2. Łamanski – „w służbie samodzierżawia” czy najwybitniejszy przedstawiciel „rosyjskiego demokratycznego społeczeństwa”?	395
ROZDZIAŁ SIÓDMY * Reformowanie „Wydziału języka ojczystego”	412
ROZDZIAŁ ÓSMY * Początek końca „starej” Akademii „Finis Academiae”	453
	470
ZAKOŃCZENIE * Tradycje akademickie w życiu naukowym: z doświadczeń rosyjskiej slawistyki (1917–początek lat 30.)	494
ANEKSY	507
1. Konstantin Ja. Grot, Moje spojrzenie na obecne czasy	507
2. Wasilij N. Korabłow, Slawistyka w służbie samodzierżawia (Z działalności akademika W.I. Łamanskiego)	516
SPIS ŹRÓDEŁ ARCHIWALNYCH	535
LITERATURA	537
INDEKS OSÓB	546